HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

איגניב לן כסא דכספא. שהיו רואים אותו ד) כרך בסודריה ורוצין לבדוק מהו: **אמרי ליה.** לריש גלותא: **דחיורא.** בשר בעלת שחין: **מיכל אכלי וטעמי.** טעמתי: **חיורא לא עביד לן האידנא.** לא שחטנו היום בהמה בעלת שחין: **בדוכתא.** בעור היו בודקין

איגניב לן כסא דכספא בהדי דקא מעייני ואתו אשכחוה דכרוכה בסודריה אמרי ליה חזי מר דלא מיכל קא בעי אלא לצעורן אמר להו אנא מיכל אכלי וטעמי ביה טעמא דחיורא אמרי ליה חיורא לא עביד לן האידנא אמר להו בדקו בדוכתיה ה)דאמר רב חסדא אוכמא בחיורא וחיורא באוכמתא לקותא היא בדוק אשכחוה כי קא נפיק כרו ליה בירא ושדו ליה ציפתא עילויה ואמרי ליה ליתי מר לינח נחר ליה רב חסדא מאחוריה אמר ליה לינוקא פסוק לי פסוקיך אמר ליה [1]נטה לך על ימינך או על שמאלך אמר ליה לשמעיה מאי קא חזית אמר ליה ציפיתא דשדיא אמר ליה הדר מינה לבתר דנפק אמר ליה רב חסדא מנא הוה ידע מר אמר ליה חדא דנחר לי מר ועוד דפסק לי ינוקא פסוקא ועוד דחשידי עבדי דלא מעלו [2]עשיתי לי שרים ושרות ותענוגות בני האדם שדה ושדות שרים ושרות אלו מיני זמר ותענוגות בני האדם אלו בריכות ומרחצאות שדה ושדות הכא תרגימו שידה ושידתין במערבא אמרי שידתא אמר רבי יוחנן שלש מאות מיני שדים היו בשיחין ושידה עצמה איני יודע מה היא אמר מר הכא תרגימו שידא ושידתין שידה ושידתין למאי איבעי ליה דכתיב [3]והבית בהבנותו אבן שלמה מסע נבנה וגו' אמר להו לרבנן היכי אעביד אמרו ליה איכא שמירא דאייתי משה לאבני אפוד אמר להו היכא אישתכח אמרו ליה אייתי שידה ושידתין כבשינהו אהדדי אפשר דידעי ומגלו לך אייתי שידה ושידתין כבשינהו אהדדי אמרי אנן לא ידעינן דילמא אשמדאי מלכא דשידי ידע אמר להו היכא איתיה אמרי ליה איתיה בטורא פלן בריא ליה בירא ומליא ליה מיא ומיכסיא בטינרא וחתמיה בגושפנקיה וכל יומא סליק לרקיע וגמר מתיבתא דרקיעא ונחית לארעא וגמר מתיבתא דארעא ואתי סייר ליה לגושפנקיה ומגלי ליה ושתי ומכסי ליה וחתים ליה ואזיל שדריה לבניהו בן יהוידע יהב ליה שושילתא דחקיק עלה שם ועזקתא דחקיק עלה שם וגבבי דעמרא וזיקי דחמרא אזל כרא בירא מתתאי ושפינהו למיא וסתמינהו בגבבי דעמרא וכרא בירא מעילאי ושפכינהו לחמרא וטמינהו סליק ו) יתיב באילנא כי אתא סייריה לגושפנקא גלייה אשכחיה חמרא אמר כתיב [4]לץ היין הומה שכר וכל שוגה בו לא יחכם וכתיב [5]זנות ויין ותירוש יקח לב לא אישתי כי צחי לא סגיא ליה ז) אישתי רוה וגנא נחית אתא שדא ביה שושילתא סתמיה כי אתער הוה קא מיפרזל א"ל שמא דמרך עלך שמא דמרך עלך כי נקיט ליה ואתי מטא דיקלא חף ביה שדייה מטא לביתא שדייה מטא גבי כובא דההיא ארמלתא נפקא איהנגא

דאמר רב חסדא אוכמא בחיורא וחיורא באוכמא לקותא היא. פירוש טלאי שחור בעור לבן או טלאי לבן בעור שחור אין זה אלא מחמת נגע שהיה שם הקשה רבינו תם דבגזיר ברים פרק בית שמאי (דף לא:) משמע דלא מיירי רב חסדא אלא בעור שחור בין שוריס לבנים שהשחור מגרע כולם ומתקלקל מקחם על ידו ופריך התם ממתני' דהתם דמשמע שהלבן גרוע ומסיק דרב חסדא מיירי בתורא דקרמנאי דהתם שחור גרוע טפי ואור"ת דתרי מילי נינהו ומילתיה דהכא מיירי בטלאי שחור בעור לבן ולבן בעור שחור והתם מיירי בשור שחור בין שוריס לבנים ומדע דבכל הספריס ישנים לא גרסינן התם במילתיה דרב חסדא אלא אוכמא בחיורא לקותא ותו לא וכן גרסה דאי גרסינן תרוייהו כמו הכא ופרש חד לטלאי וחד לשור בין השוריס אם כן מאי פריך התם דמגא ליה דאוכמא בחיורא קאי אשור בין השוריס נימא איפכא ולא יקשה כלום. רבינו תם: **איכא** שמיר דאייתי משה **לאבני אפוד.** הכא משמע דלאבני אפוד בעי שמיר ובפ"ק דקידושין (דף לא.) גבי עובדא דדמא בן נתינה בקשו ממנו אבנים לאפוד והם היה בבית שני מדקאמר לשנה נולדה לו פרה א אדומה כו' דבבית ראשון לא עשו פרה כדאמר ב) שניה עשה עזרא ואם כן היה שמיר בבית שני ואין להקשות דבפרק בתרא דסוטה (דף מח.) תנן משמתו נביאים הראשונים בטלו אורים ותומים ומשחרב בית המקדש בטל שמיר דהיינו בית המקדש שני מדנקט בית המקדש סתם והתם בגמרא נקט בית המקדש ראשון על מילי אחריני ועוד מדלא ערבינהו בהדי אורים ותומים והוי ליה למיתני משמתו נביאים הראשונים בטלו אורים ותומים והשמיר דמשמתו נביאים הראשונים היינו משחרב בית המקדש ראשון ג) בטלו אורים ותומים ולריך לומר שמרוהו מימי שלמה עד חורבן בית שני הקשה ה"ר אלחנן במסכת ע"ז בפ' ר' ישמעאל (דף נב:) גבי אבני מזבח ששקלום אנשי יון ד ליתבריהו אבנים שלמות אמר רחמנא לינסריהו ה ולא תניף עליהם ברזל אמר רחמנא ו ולינסריהו ע"י שמיר ואומר ר"י דע"י שמיר אין נעשין חלקות ז דאגירת נפורן פוסלת במזבח ח) והך סוגיא אתיא כמ"ד בסוטה (דף מח:) דאילטריך שמיר לאבני בית המקדש והא דכתיב מגוררות במגירה מוקי לה באבני ביתו ט) : **זיל אייתי שידה כו'.** כי לא רלו לשאול באורים ותומים כשיכולין לשאול על ידי דבר אחר:

וכתיב זנות ויין ותירוש. אף על פי שזה הפסוק לא נכתב עדיין היו יודעין כמו י אחור עושה מלאכת ה' רמיה בפ' לא יחפור (ב"ב דף כא:) י גבי יואב: לברוקתי

1. וַיֹּאמֶר לוֹ אֲבִנֵר נְטֵה לְךָ עַל יְמִינְךָ אוֹ עַל שְׂמֹאלֶךָ וָאֲחֹז לְךָ אִחֵד מֵהַנְּעָרִים וְקַח לְךָ אֶת חֲלִצָתוֹ וְלֹא אָבְתָה עֲשָׂהאֵל לָסוּר מֵאַחֲרָיו: שמואל ב ב כא
2. בָּנִסָּתִי לִי גַּם כַּסֶּף וְזָהָב וּסְגֻלַּת מְלָכִים וְהַמְּדִינוֹת עָשִׂיתִי לִי שָׁרִים וְשָׁרוֹת וְתַעֲנוּגֹת בְּנֵי הָאָדָם שִׁדָּה וְשִׁדּוֹת: קהלת ב ח
3. וְהַבַּיִת בְּהִבָּנֹתוֹ אֶבֶן שְׁלֵמָה מִסָּע נִבְנָה וּמַקֶּבֶת וְהַגַּרְזֶן כָּל כְּלִי בַרְזֶל לֹא נִשְׁמַע בַּבַּיִת בְּהִבָּנֹתוֹ: מלכים א ו ז
4. לֵץ הַיַּיִן הֹמֶה שֵׁכָר וְכָל שֹׁגֶה בּוֹ לֹא יֶחְכָּם: משלי כ א
5. זְנוּת וְיַיִן וְתִירוֹשׁ יִקַּח לֵב: הושע ד יא

גליון הש"ם

תוס' ד"ה וכתיב וכו' נבי יואב. ע' לעיל דף נה ע"ב וכמ"ש שם על הגליון:

מוסף תוספות

א. כי נסתפקו באותה שעשה משה כל ימי בית ראשון. תוס' ע"ז כג: ד"ה נקטו. ב. [ד]שבע פרות היו, הראשונה עשה משה. תוס' זמיט נד: ד"ה אבנים. ג. וגנזום בית חשמונאי, היכי נעביד. תוס' מולין יח. ד"ה וכמה. ד. פי', לעשות בלא פגימה. תוס' מולין יח. ד"ה וכמה. ה. וכיון שהיה שמיר בבית שני כדפרישית, אמאי גנזום בית חשמונאי. תוס' סוכה מט. ד"ה אבל. ו. כי אם מבקע כתאנה שלא תהא חסרה כלום, אבל אין עושה אותן שלמות שלא תחגור בהן צפורן. תוס' ע"ז כג: ד"ה נקטו. ז. דמייתי קרא. תוס' הרא"ש.

ד) מזר לא:. ב) ל"ל ויתיב. רש"ל, ג) ס"א דלא אישתא אמר כתיב ויין ישמח לבב אנוש. ד) בדפו"ר כולן, ה) ל"ל מושכו. ו) בדפו"ר לך, ז) נ"א לתבריה, ח) [גי' הערוך ערך כנא ג' כוכא וזהה עולה יפה פרש"י כוכא לריף קטן כמו כוכא לדיידי תענית דף כב.], ט) [תענית כב.], י) [פרה פ"ג מ"ה], יא) בתוס' בע"ש טוסף: דהתם תניא משחרב ביהמ"ק ראשון, יב) [מולין יח.], יג) [וע"ע תוס' זבחים נד: ד"ה בנים ותוס' מולין יח. ד"ה וכמה],